

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ Σ. Δ. Γ.

Α'—ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Οί εκλογές πού πλησίαζαν μᾶς ἔκαναν νά σκεφτοῦμε πὼς ἦταν ἀνάγκη νά θυμῆσομε στοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων καὶ στοὺς ὑποψηφίους τὰ αἰτήματά μας καὶ νά τοὺς κάνομε νά τὰ προσέξουν. Γι' αὐτὸ νομίσασαμε σκόπιμο ν' ἀπειθῆνομε ἕνα ὑπόμνημα στοὺς ἀρχηγοὺς καὶ συγχρόνως διὰ μέσου τῶν τμημάτων μας, νά τὰ ἀνακοινώσομε στοὺς ὑποψηφίους.

Μολονότι ζητούσαμε τὴ γνώμη τους γιὰ τὰ αἰτήμα-

τά μας, εἴμαστε ἀπὸ πρὶν βέβαιες διὸ πολὺ λίγο θὰ θὰ πρόσεχαν ἕνα ὑπόμνημα πού τοὺς τὸ ἔστειλαν ἂν θρωποὶ πού δὲν εἶναι ψηφοφόροι. Καὶ ἀληθινὰ δὲ λαθέψαμε στὴν πρόβλεψή μας. Δημοσιεύομε ὡς τόσο τὸ ὑπόμνημα αὐτὸ πού φυσικὰ θὰ τὸ χρησιμοποήσομε γιὰ τὸν ἀγώνα μας μόλις ξεκαθαριστῇ ἡ κατάστασις καὶ συγκληθοῦν τὰ νέα νομοθετικὰ σώματα.

Ἀξιότιμε Κύριε Ὑποψήφιε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νά Σᾶς ἀνακοινώσωμεν τὸ ὑπόμνημα τὸ ὁποῖον ὑπεβάλαμεν εἰς τὸν κ. Ἀρχηγὸν τοῦ κόμματός σας καὶ νά σᾶς παρακαλέσωμεν θερμῶς νά τὸ προσέξετε. Θὰ εἴμεθα εὐγνώμονες ἂν θελήσετε νά μᾶς κάμειτε γνωστὴν τὴν γνώμη σας ἐπὶ τῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα ἀνακινούμεν εἰς τὸ ὑπόμνημά μας καὶ ἂν θὰ σᾶς εἶχαμε ὑποστηρικτὴν τῶν αἰτημάτων μας, εἰς τὰ νέα νομοθετικὰ σώματα τὰ ὁποῖα θὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὰς κάλπας κατὰ τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς. Ἐλπίζομεν διὸ θ' ἀναγνωρίσετε τὰ δικάματά μας καὶ διὸ θὰ συντελέσετε καὶ σεῖς ὥστε αἱ προσεχεῖς ἐκλογαὶ νά εἶναι αἱ τελευταῖαι εἰς τὰς ὁποίας δὲν συμμετέχει ὁ γυναικεῖος πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος.

Μὲ τιμὴν

Ἡ Πρόεδρος

Αὔρα Σ. Θεοδοροπούλου

Ἡ Γεν. Γραμματεὺς

Κατίνα Θεολογίτου

Πρὸς

τοὺς κ. κ. Ἀρχηγοὺς τῶν ἐν Ἑλλάδι κομμάτων.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῶν προσεχῶν ἐκλογῶν ὁ Σ. Δ. Γ. θεωρεῖ ἀναγκαῖον νά ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὰ πολιτικὰ κόμματα τῆς χώρας καὶ νά ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν των εἰς ζητήματά τινα ἀφορῶντα μὲν ἰδιαίτερος τὸν γυναικεῖον κόσμον τῆς Ἑλλάδος, ἔχοντα ὁμοῦς συγχρόνως καὶ εὐρύτεραν κοινωνικὴν σημασίαν.

Εἶναι ἀληθές ὅτι τὰ πολιτικὰ κόμματα ἐν Ἑλλάδι ἤρχισαν ἤδη νά διαμορφώνωνται ἀπὸ καθαρῶς προσωπικῶν εἰς κόμματα ἀρχῶν καὶ νά λαμβάνουν ἰδίαν ἔκαστον θέσιν ἀπέναντι τῶν γενικῶν προβλημάτων τοῦ τόπου. Ἐν τούτοις ἕως τώρα δὲν εἶδειξαν τὸ πρέπον ἐνδιαφέρον διὰ ζητήματά τινα ἐξ ἴσου σπουδαῖα καὶ ζωτικὰ, τὰ ὁποῖα ἐκ πρώτης ὄψεως κατὰ τὸ παρελθόν, ἐκρίνοντο δευτερευούσης σημασίας. Ἐν ἐκ τούτων εἶναι ἀναμφισβητήτως ἡ θέσις τῆς ἐλληνίδος εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ οικονομικὴν ζωὴν.

Αὐτὸ τοῦτο, ὁ Σ. Δ. Γ. νομίζει ὅτι, ὡς ἐκπροσωπῶν τὴν γυναικεῖαν κίνησιν, ἔχει καὶ τὴν ὑποχρέωσιν καὶ τὸ δικαίωμα νά περὶ τὴν πρὸς τὰ ὀργανωμένα κόμματα καὶ νά ζητήσῃ νά λάβουν ὑπ' ὄψιν τὰ κυριώτερα τῶν αἰτημάτων μας καὶ νά λάβουν θέσιν ἀπέναντι αὐτῶν.

Δὲν εἶναι βεβαίως ἡ στιγμὴ νά πασχοληθῇ σήμερον ὁ πολιτικὸς κόσμος μὲ ὅλα τὰ θέματα τῶν γυναικεῖων διεκδικήσεων πού ἀφοροῦν, ὅχι μόνον τὰς γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ὑπόστασιν τῆς κοινωνίας, καὶ τὰ ὁποῖα μελετῶνται ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἔτων ἀπὸ ἐπιστήμονας, ἀπὸ πολιτικούς, ἀπὸ συνέδρια γενικά καὶ εἰδικά, ὅπως π. χ. τὴν **κατάρτησιν τοῦ κρατικοῦ διακανονισμοῦ τῆς πορνείας, τὴν πραγματικὴν προο-**
τασίαν τῶν ἐξωγάμων τέκνων, τὴν ἐξίσωσιν τῶν γυναικῶν μὲ τὸν ἄνδρα εἰς τὸν ἀστικὸν κώδικα, τὴν ἰθαγένειαν τῆς ὑπάρχοντος γυναικός, κτλ. κτλ. Εἴμεθα βέβαιαι ὅτι αὐτὰ θὰ μελετηθοῦν ἐπισταμένως καὶ θὰ λυθοῦν ἱκανοποιητικῶς ἀπὸ τὴν πολιτείαν εἰς τὸ ἀμέσως προσεχές μέλλον. Νομίζομεν ὅμως ὅτι καὶ ἀπέναντι τοῦ γυναικεῖου πληθυσμοῦ τῆς χώρας ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῶν ἐκλογέων γενικῶς ἔχουν τὴν ὑποχρέωσιν τὰ κόμματα νά ἐκθέσουν τὰς ἀπόψεις των ἐπὶ τῶν ἐξῆς θεμάτων:

Α') Δὲν εἶναι δίκαιον ἡ Ἑλληνίς, ἡ ὁποία, ὡς ἐπαγγελματίας, ἀγρότις καὶ ἀσπὴ καὶ ὡς μητέρα καὶ οἰκοκυρά, μετέχει ἐνεργότατα εἰς τὴν οικονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τῆς χώρας, νά μετέχη καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν ζωὴν διὰ τῆς χορηγήσεως εἰς αὐτὴν ἴσον πολιτικῶν δικαιωμάτων μὲ τοὺς ἄνδρας;

Β') Δὲν εἶναι δίκαιον νά τροποποιηθῇ ὁ νόμος περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων διὰ τοῦ ὁποίου ἐξορη-

γήθη ή δημοτική ψήφος εις τας έλληνίδας, εις τρόπον ώστε να λείψουν οι περιορισμοί της ηλικίας και της εκπαιδύσεως οι όποιοι αποκλείουν από την ένεργόν συμμετοχήν εις την διοίκησιν των δήμων και των κοινοτήτων όλην την νέαν γενεάν των γυναικών, το μεγαλύτερον μέρος των εργατριών και άλλας σχεδόν τας αγρότιδας ;

Γ') Δέν είναι άδικον και άντισυνταγματικόν, έφ' όσον αι γυναίκες ως υπάλληλοι έχουν τα ίδια προσόντα με τους άνδρας και έφ' όσον το Σύνταγμα, διά του άρθρου β, εξισώνει τας γυναίκας με τους άνδρας ως προς τας δημοσίας υπηρεσίας, να εξακολουθούν μόλταυτα να αποκλείονται αι γυναίκες από όρισμένους ως προς τας δημοσίας υπηρεσίας, να εξακολουθούν μόλταυτα να αποκλείονται αι γυναίκες από όρισμένους κλάδους, όπως λ. χ. τον δικαστικόν, ως και από διαγωνισμούς δι' όρισμένας θέσεις ύπουργείων (Ύπουργείον Έξωτερικόν, Ύπουργείον Οικονομικόν, Γενικόν Χημείον του Κράτους, κτλ.), να συναντούν δέ διαρκώς έμπόδια εις την σταδιοδρομίαν των δια μόνον τον λόγον ότι είναι γυναίκες ; Και δέν είναι πλέον και-ρός να καθορισθή σαφώς, ότι **μόνον κριτήριον δια την εισαγωγήν και την προαγωγήν των υπαλλήλων πρέπει να είναι ή ικανότης του καθενός ανεξάρτητα από το φύλον ;**

Νομίζομεν ότι το κόμμα ήμών και δύνата και υποχρέωσιν έχει να λάβη σαφή θέσιν άπέναντι των θεμάτων αυτών κατά το προεκλογικόν στάδιον, δεικνύον τοιουτοτρόπως ότι ενδιαφέρεται δι' όλα τα ζητήματα του τόπου και ότι λαμβάνει υπ' όψιν τα δίκαια μιας μεγάλης μερίδος του Έλληνικού Λαού,

Αθήναι, Σεπτέμβριος 1932

Μετὰ τριῶς

Ἡ Πρόεδρος
Αἴμα Σ Θεοδωροπούλου

Ἡ Γεν. Γραμματεὺς
Καίνα Θεολογίου

Β'—ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ Ε.Α.Σ.Γ.Υ. ΣΤΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Πρὸς
τὴ Διδασκαλικὴν Ὁμοσπονδίαν

Ἐνταῦθα

Κύριοι,

Τὸν περασμένον μῆνα ἐγράψαμε γιὰ τὴν κατάπληξιν ποὺ μᾶς προσέξηνσε τὸ 3ο θέμα ποὺ εἶχε βάλει γιὰ συζήτηση στὴν ἡμερήσια διάταξιν τῆς Γεν. Συνέλευσης ἡ Διδασκαλικὴ Ὁμοσπονδία, «οἱ δασκάλαι ὡς διευθύνοντες».

Ἡ ΕΑΣΓΥ (Ἐπιτροπὴ Ἀμύνης τῶν συμφερόντων τῶν Γυναικῶν Ὑπαλλήλων), ἔκανε καθὲς προσπάθεια γιὰ νὰ σβηστῇ τὸ θέμα αὐτό, ποὺ τόση καθυστέρημένη ἀντίληψη καταλόγιζε στὴ Λοίσιχη τῆς Ὁμοσπονδίας.

Καὶ ἡ πρώτη τῆς ἐνέργεια στράφηκε στὶς ἴδιες τὶς δασκάλαι.

Γνωρίζοντας ὅτι οἱ γυναίκες, ἄλλοτε ἀπὸ ἀσυγχώρητη ἀδιαφορία καὶ ἄλλοτε ἀπὸ ἀνεξήγητη δειλία, ἀφίρουν νὰ περνοῦν ἀνεξέταστα ἀπὸ μπροστά τους ζητήματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξαρτῶνται τὰ μεγαλύτερα συμφέροντά τους, ἔκαμε μὲ μιὰν ἐγκύκλιον θεομὴ σύσταση ὅλλες τὶς δασκάλαι τοῦ Κράτους γιὰ νὰ ἐνεργήσουν ἀποφασιστικὰ καὶ νὰ προσπαθήσουν νὰ στρίλουν στὴ Γεν. Συνέλευσιν τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ γυναίκες ὡς ἀντιπροσώπους.

Κι' ἀκόμα ἔκανε μὲ τὴν ἴδια ἐγκύκλιον τὴ σύστασιν νὰ στρίλουν ὅλλες οἱ δασκάλαι διαμαρτυρία γιὰ τὴν ἀπισθοδρομικὴ ἀντίληψιν ποὺ ἐσπρωξε τὴ Λοίσιχη τῆς Ὁμοσπονδίας νὰ περιλάβει στὴν ἡμερήσια διάταξιν ἕνα τόσο ἀναχρονιστικὸν θέμα καὶ νὰ ζητήσουν ἐπιταχτικὰ τὴ διαγραφὴ του.

Στὴ θεομὴ αὐτὴ ἐκκλησίῃ τῆς ΕΑΣΓΥ μὲ μεγάλη λύπη μᾶς ἀναγκάζομασθε νὰ ποῦμε ὅτι ἔχουμε ἀπ' ὅλο τὸ κράτος μόνο τρεῖς (ἀριθμ. 3) ἀπαντήσεις, ἀπ' τὴν Καβάλλα, τὴν Κόρινθο καὶ τὴ Ζάκυνθο. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι πὸς στάληχαν ἀνεκτὲς διαμαρτυρίες ἀπ' εὐθείας στὴ διοίκησιν τῆς Ὁμοσπονδίας.

Σύγχρονα μὲ τὴν παλαιάν ἐνέργειάν τῆς ἡ Ε.Α.Σ.Γ.Υ. ἔκαμε ἀνάλογα διαβήματα καὶ πρὸς τὴν ἴδια τὴ Διδασκαλικὴ Ὁμοσπονδία, στὴν ὁποίαν ἐστρίλκε καὶ τὸ ἀκόλουθον ἔγγραφο :

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀμύνης τῶν συμφερόντων τῶν γυναικῶν Ὑπαλλήλων, ἀποτελούμενη ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν Γυναικῶν Ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων Παιδείας, Γεωργίας, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Λιαιοσύνης, Ὑγεινῆς, Γενικοῦ Λογιστηρίου, Συγκοινωνίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, καὶ ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν Ἐκπαιδευτικῶν τῆς Μέσης, Στοιχειώδους καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως καὶ τοῦ Συνδέσμου γιὰ τὰ δικαιώματα τῆς Γυναίκας, χαιροῦνται δι' τὸν ἐνθουσιασμόν σας ἐνθουσιαστικὰ καὶ ἀντίθετο στὴν ἀποφασιστικὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν δι' οὗς συνεκλήθη.

Ἡ Ἐπιτροπὴ μᾶς μὲ ὀδυνηρὰν κατάπληξιν εἶδε μέσα στὰ τόσα προοδευτικὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς Ἡ' Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας καὶ ἕνα ἐντελὲς ἀναχρονιστικὸν καὶ ἀντίθετο στὴ σύγχρονισμένη ἀνθρωπιστικὴν κίνησιν, τὸ 3ον ποὺ ἐπιγράφεται «οἱ δασκάλαι ὡς διευθύνοντες».

Ἀπὸ τὴν τελευταία ἀπορηγογραφία τοῦ «Διδασκαλικοῦ Βήματος», ποὺ διεκίνησε πὸς οἱ δασκάλαι εἶναι ἀνίκανες γιὰ τὴ διοίκησιν τῶν μικτῶν δημοτικῶν Σχολείων, συμπεραίνει, ὅτι καὶ μὲ τὸ θέμα αὐτὸ οἱ διοικοῦντες τὴν ἀργάνωσιν διατηροῦν ἀκόμα παλιὰς προλήψεις γιὰ τὴ γυναίκα ποὺ δεσμεύουν καὶ σκοτίζουν τὴ σκέψιν τους στὰ ζητήματα φύλων καὶ προσπαθοῦν νὰ προκλέσουν συζήτησιν καὶ νὰ ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὴν Ἑλληνίδα δασκάλα ἕνα δικαίωμα ποὺ τῆς ἐχορήγησε αὐτὴ ἡ Πολιτεία.

Εἴμασθε βέβαιες ὅτι τὴν πρότασιν αὐτὴν τὸ Συνέδριόν σας δέν θὰ τὴν ἀποδεχτῇ. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἐπαγγελματικὴ δοῦσιν τῆς Ἑλληνίδαις δασκαλαῖς καὶ ἡ

δημιουργική ήθελαστική της δύναμη για τη μόρφωση της νέας γενεάς. Αλλά και η διοικητική της ικανότητα δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Όλοι μας ξέρομε επί πόσα χρόνια οι δασκάλες διηύθυναν σχολεία και όχι σχολεία κοριτσιών αποκλειστικά. Στα χωριά και τις μικρές επαρχιακές πόλεις διηύθυναν ανέκαθεν οι γυναίκες σχολεία μικτά κι όλες τα διηύθιναν με εξαιρετική ικανότητα. Και σήμερα ακόμη από τους επίσημους πίνακες του Υπουργείου της Παιδείας βλέπομε ότι έβραβεύθησαν Διευθύντριες μικτών Δημοτικών Σχολείων άκριβώς για τη διοικητική τους ικανότητα.

Αν μερικές είναι άγίκανες για τη διοίκηση των σχολείων ή Υπηρεσία έχει από τους νόμους το δικαίωμα να τους αφαιρέσει το αξίωμα αυτό, όπως πρέπει να το κάνει και για τους άντρες δασκάλους. Η διοικητική ικανότητα δεν είναι προσόν ωρισμένου φύλου αλλά ωρισμένων ατόμων.

Είναι επίσης γεγονός άναμφισβήτητον ότι το πνεύμα που πρέπει να προταυέσει σε κάθε επαγγελματική Ένωσιη είναι η ισότιμη συνεργασία όλων των μονάδων που αποτελούν το σύνολον για την επιτυχία των γενικών συμφερόντων της. Με το θέμα όμως αυτό προκαλείται ανταγωνισμός και διάσπαση στον κλάδο.

Η στοιχειώδης άμυνα υπέρ των γυναικείων συμφερόντων ακόμα και η ώθησιη που δίνουν η παγκόσμια βροντοφωνημένες γνώμες σε επίσημα κοινωνικά και πολιτικά συνέδρια για το ζήτημα της ισότητας των δύο φύλων, αναγκάζουν την επιτροπή μας να υποβάλει στην Συνέλευσιη σας την διαμαρτυρία αυτή και να ζητήσει την απέλειψη του αναρχοιστικού βουθιματος από την ήμερησία διάταξιη που θα φέρη μιθ βλαβερή αναστάτωσιη στις τάξεις των Έλληνίδων διδασκαλισσών.

Η Γεν. Γραμματεύς
ΝΤΙΝΑ ΠΕΡΤΟΥΤΖΗ

Οι Σύμβουλοι
ΛΥΡΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΤΙΝΑ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗ

Είναι εδύχημα που ανάμεσα στους άρσενικούς δασκάλους πλειοψηφουν τα σύγχρονα, τα πλατεία, τα φωτισμένα μυαλά.

Από τις πρώτες μέρες του Συνεδρίου όχι μόνο ζητήθηκε από τέτοιους προοδευτικούς αντιπροσώπους να παλειφθί το θέμα «δασκάλες ως διευθύντριες» από την ήμερησία διάταξιη, αλλά και άσκήθηκε έλεγχος στη Διοίκηση της Όμοσπονδίας για την αναγραφί του. Μαζι μαυτούς και η αντιπρόσωπος Αίδα Μαυέλιη, κίνουνας έλεγχο στη Διοίκηση, μίλησε στο Συνέδριο και χτύπησε την άδικη αντίληψη που ενέπνευσε την αναγραφί του θέματος και τόνισε το δικαίωμα που έχει η Έλληνίδα δασκάλα να κίνουται ανάλογα με την ικανότητά της και όχι σύμφωνα με την παλιθ αυθαίρετη καταδίκη του φύλου της.

Αναπτύσσουνας διεξοδικά τη δοξίη της δασκάλας, απέδειξε φανερά ότι δε στέκει στο σύγχρονο πολιτισμό ούτε καν η σκέψη για τη διάκριση φύλων στη διεύθυνση των σχολείων. Θα ήταν αλήθεια πολυ παράδοξο να ζητηθί ν' αντικαταστωθούν οι ικανές διευθύντριες από αμφίβολης ικανότητας διευθυντές. Όσο για τις τυχόν άγίκανες διευθύντριες, υπάρχει εύτρωθς, όπως και για τους άγίκανους διευθυντές, ή

χορήγησιν τῶν ἀρμοδίων καὶ τὸ δικαίωμα τῆς καθαίρεσός
τους." Ἄς εἶναι γιὰ τιμὴ τῆς Ὀμοσπονδίας ἡ διαγραφὴ
τοῦ θέματος ἀπὸ τὴν ἡμερησίᾳ διάταξη. Ἀπὸ τοὺς
54 ἀντιπροσώπους πρὸς ἀποτελοῦσαν τὴ Συνέλευση, οἱ
32 ἐψήφισαν ὑπὲρ τῆς διαγραφῆς καὶ οἱ ἄλλοι 22 ἐ-
ψήφισαν γιὰ τὴ συζήτηση τοῦ θέματος.

"Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι καὶ οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ θὰ πει-
στοῦν σιγὰ σιγὰ ὅτι πέρασαν πιά οἱ καλοὶ παλιοὶ
καιροὶ τῶν ἀποκλειστικῶν καὶ ἀμφίβλων προνομίων
τῶν ἀντρῶν. Ὁ πολιτισμὸς τοῦ αἰῶνα μας ἀπαιτεῖ
προσόντα μόρφωσης, ἰκανότητας, ἐργατικότητας, πρὸς
μπορεῖ νὰ νικήσῃ τὸ ἴδιον σὲ μιὰ γυναῖκα ὅπως καὶ
σὲναν ἄντρα.